

Hær, som vi ville danne under Gjennemførelsen af dette Lovforslag, en heel Deel en Militshær; men den er dog i den Henseende forskjellig fra, hvad man almindelig kalder en Militshær, at den har faste Rammer; men, imedens paa den ene Side denne Ordning er bleven haardt angreben, fordi den ikke nærmede sig tilstrækkeligt til en Militshær, bliver den nu fra en anden Side angreben, fordi den nærmer sig formeget dertil, og jeg troer derfor at kunne antage, at det Rette ligger i Midten imellem disse 2 Yderligheder. Om vi med Tiden ville faae en Militshær, vil jeg ikke afgjøre; der er i den Ordning, her er foreslaaet, ganske vist en Spire, af hvilken der kunde udvikle sig noget Lignende; er det da vor Bestemmelse, vil det groe, og udvikle sig paa en naturlig Maade; men i dette Stieblik vil jeg ikke paatage mig det Ansvar, at danne en Militshær, ligesaa lidt som jeg vil paatage mig det Ansvar at danne en Hær, som staaer i Strid med vore Ligheds-ideer og med den Aand, som gaaer igjennem alle vore Institutioner. Den ærede Taler har sammenlignet den militaire Høiskole med den franske école-polytechnique. Ganste vist er den bleven dannet efter det samme Mønster, og jeg troer, at den har ydet overordentlig god Tjeneste, men den har dog altid — det være sagt med al Agtelse — været et Slags Dribhuusplante. De naturlige Betingelser for en saadan teknisk Høiskole have ikke været tilstede. Naar man seer hen til den franske école-polytechnique, forsyner den ikke blot Artilleri- og Ingenieurcorpset og tildeels Generalstaben, men den forsyner ogsaa Bjergværksindustrien, den udbanner Skibsconstructeurer, Ingenieurer ved ponts et chaussées og forsyner en Mængde andre vigtige Grene med videnskabeligt uddannede Officerer. Der er en saa betydelig Afgang fra denne Skole; den er anlagt efter en saa stor Maalestok, at der er og kan være og maa være et ganske andet Liv i den, end vi kunne frembringe i en lille Skole, som udelukkende forsyner et lidet talrigt Artilleri-corpset og et lidet talrigt Ingenieurcorpset. Ecole polytechnique er istand til, som første Lærer i hver af de vigtigste Fag, at forskaffe sig Videnskabsmand af første Rang. Det kunde der ikke være Spørgsmaal om hos os; det

ligger i Sagens Natur, at vi ikke kunne forskaffe en saadan lille Skole saa fremragende Mænd til at lede Underviisningen. Følgen deraf har været, at, medens Underviisningen har været samvittighedsfuld i det Hele taget — og har været benyttet med stor Glid af dem, der have besøgt Skolen —, har den ikke kunnet udvikle sig overeensstemmende med Tidens Fordringer, den har ikke kunnet holde Skridt med Videnskaben, og den har nødvendigviis antaget en indskrænket Charakter. Jeg troer, at dette vil altid være Følgen, naar man saaledes prøver paa at eftergjøre, eller rettere sagt at forplante visse Institutioner fra andre Lande, som der have en naturlig Bæret, til vor Jordbund, hvor de kun kunne trives med kunstig Understøttelse. Det er noget Lignende, som naar man i sin Tid allevegne byggede et Versailles, fordi Kongen af Frankrig havde et Versailles, og overalt anlagde Gobelins- og Sevres-Porcellains-Fabrikker, fordi Frankrig havde saadanne. Der er visse Ting, der høre Frankrig til, og visse Ting, der høre os til; men vi skulle ikke prøve paa at efterligne det, for hvilket Betingelserne ikke ere tilstede her. Da man oprettede Høiskolen, drog den naturligt de bedste Kræfter til sig, og jeg behøver ikke at omtale, at den har leveret fremragende Mænd; men naar jeg seer Sagen fra Hærens Standpunkt i Almindelighed, kan jeg ikke nægte, at Høiskolens Oprettelse efter min Mening havde tilfølgende, at man forsømt Landcadetacademiet. Naar man istedetfor at oprette Høiskolen havde reorganiseret Landcadetacademiet, vilde det formeentlig den Dag idag bestaae, og det lange Tidsrum, i hvilket vi nu ikke have modtaget systematisk og videnskabeligt uddannede Officerer, vilde vi da have undgaaet. Det laa ogsaa i Sagens Natur, at fra det Stieblik af, at hele Interessen vendte sig til Høiskolen, som var bestemt udelukkende til at forsyne de specielle Baaben, indtraadte der en Ligegyldighed med Hensyn til den Skole, der skulde forsyne, hvad der dog var Hovedbaabene, nemlig Infanteriet og Cavalleriet, med Officerer, og vi have seet de sørgelige Følger af den Ligegyldighed, som da indtraadte. Det er derfor, at jeg, idet jeg i Forbindelse med den øvrige Deel af dette Forslag kom til at udarbejde Forslag til Officerer-